

การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี
SUSTAINABLE MICE CITY DEVELOPMENT TO SUPPORT INTERNATIONAL EVENTS
IN UDON THANI PROVINCE

ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ¹ วิโรจน์ เจษภูาลักษณ์² และ เกดศิริ เจริญวิศาล²

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Siriwan Sananaue¹ Viroj Jadesadalu² and Kaedsiri Jaroenwisan²

¹Faculty of Management Sciences, Udon Thani Rajabhat University

²Management Sciences, Silpakorn University

(Received: February 17, 2025; Revised: August 28, 2025; Accepted: February 18, 2026)

บทคัดย่อ

การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืนเป็นการพัฒนาเมืองที่มีต้นทุนด้านศักยภาพของเมืองในการรองรับการจัดการประชุม การเดินทางเพื่อเป็นรางวัล การจัดประชุมวิชาชีพ และงานแสดงสินค้า ตลอดจนมีการส่งเสริมให้เมืองจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างการจัดงานอีเวนต์ที่ช่วยสร้างเศรษฐกิจ และรายได้ให้เกิดขึ้นในเมือง โดยที่ผ่านมาการพัฒนาเมืองไมซ์ดังกล่าวขาดความต่อเนื่อง และยังไม่มีความชัดเจนในทิศทางปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืน ประกอบกับจังหวัดอุดรธานีจะเป็นเจ้าภาพในการจัดงานพืชสวนโลก ในปี 2569 จังหวัดจึงต้องมีแนวทางการพัฒนาเมืองไมซ์ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเมืองที่สร้างความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ดังนั้นบทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเขียนขึ้นจากการสังเคราะห์ผลงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี โดยได้นำเสนอองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 2) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) ด้านการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ 5) ด้านอัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด 6) ด้านความพร้อมของสถานที่ และ 7) ด้านการสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ของจังหวัด และเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ของประเทศต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืน, การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ

ABSTRACT

Sustainable MICE city development refers to enhancing a city's capacity and readiness to host meetings, incentive travel, conventions, and exhibitions, while also promoting event-based activities that stimulate the local economy and generate income. In practice, however, MICE city development has often lacked continuity and clear, actionable guidelines that lead to long-term sustainability. In addition, Udon Thani Province is scheduled to host the International Horticultural Exposition in 2026, making it necessary for the province to establish a concrete and systematic approach to MICE city development that can genuinely support sustainable urban development. Accordingly, this academic article aims to analyze and

propose guidelines for sustainable MICE city development to support international events in Udon Thani Province. The article is derived from a synthesis of academic literature on sustainable MICE city development in the context of hosting international events in Udon Thani. Seven key components are proposed: (1) resource and environmental management; (2) community participation; (3) stakeholder support; (4) awareness-building for international events; (5) a distinctive city identity; (6) venue readiness; and (7) a festival-driven economy. These components are intended to guide the development of the province's MICE potential and to contribute to strengthening Thailand's MICE industry more broadly.

Keywords: Sustainable MICE City Development, International Events Management

บทนำ

ด้วยนโยบายเป้าหมายการพัฒนาประเทศของภาครัฐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนกลยุทธ์หมุดหมายที่ 2 ให้ความสำคัญว่าประเทศไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568) การผลักดันเมืองให้มีการสอดรับกับนโยบายของประเทศด้วยการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ประกอบกับในอนาคตการขยายตัวของเมืองจะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยคาดว่าในปี 2569 ประเทศไทย จะมีประชากรที่อยู่อาศัยในเขตเมืองเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 60 ส่งผลให้ความต้องการที่อยู่อาศัยและกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะเปลี่ยนผ่านพื้นที่ชนบทให้ขยายตัวกลายเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้นจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมืองซึ่งเป็นการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศซึ่งนโยบายระดับชาติได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างบูรณาการและมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลในทุกมิติเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม, 2566)

การพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืนยังเป็นความท้าทายที่สำคัญที่ประเทศต้องเผชิญปัญหาโดยตลอด ด้วยผลกระทบที่เกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ปัญหาของโรคระบาด ภัยธรรมชาติ ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ความยั่งยืนของเมืองจึงต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างมนุษย์ ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและเทคโนโลยี ซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สำคัญ อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะรับแนวคิดและหลักการที่เปลี่ยนไปตามกระแสโลกอยู่ตลอดเวลา แต่ในขณะเดียวกันการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสนี้อาจส่งผลดีและผลเสียต่อการพัฒนาของประเทศไทยกล่าวคือ ประเทศยังไม่รักษาสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศไปพร้อม ๆ กันได้ น้ำหนักจากความสำเร็จจึงตกอยู่เพียงด้านใดด้านหนึ่ง ประกอบกับเมื่อนำแนวคิดการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ จากหลักสากลเข้ามาประยุกต์ใช้ ทำให้แนวทางการปฏิบัติเกิดความท้าทายในการนำมาปรับใช้ และยังไม่เห็นชัดเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้เกิดช่องว่างของการพัฒนาทั้งในบริบทของระดับประเทศที่ยังไม่เกิดความสมดุลของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างการทำงาน เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีบทบาทโดยตรงในการกำหนดทิศทางการพัฒนาแบบองค์รวม เพื่อตอบรับกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ควบคู่กันไป การดำเนินการในด้านการปฏิบัติยังไม่เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทั้งทางแนวทางหรือนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ไปในทิศทางเดียวกัน (ธันวดี สุข

สาโรจน์ และคณะ, 2561) โดยการพัฒนาเมืองที่มีศักยภาพความพร้อม และความเหมาะสมในการพัฒนา อย่าง เมืองไมซ์ (Mice City) ที่สร้างเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับประเทศ แต่หากขาดแนวทางในการพัฒนาเมืองอย่าง สมดุล อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรและความยั่งยืนที่มีในเมืองได้

เมืองไมซ์ (Mice City) คือ เมืองที่มีศักยภาพในการรองรับการจัดการประชุม การเดินทางเพื่อเป็น รางวัล การจัดการประชุมวิชาชีพ และงานแสดงสินค้าในประเทศไทย ประกอบด้วย 10 เมืองคือ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต ขอนแก่น นครราชสีมา อุตรธานี สงขลา สุราษฎร์ธานี และพิษณุโลก โดยการพัฒนา เมืองไมซ์ของประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสูดนั้น มีการวางระดับการพัฒนาเมืองไมซ์ออกเป็น 3 อันดับ ได้แก่ ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ที่เหมาะสมกับศักยภาพ การเติบโต จำนวนกิจกรรม และความพร้อมของสถานที่และบุคลากรของอุตสาหกรรมไมซ์ทั้งในระดับภายในประเทศและต่างประเทศ และ เหมาะสมกับศักยภาพในการรองรับความต้องการจัดงานของพื้นที่เป้าหมาย โดยการเป็นเมืองไมซ์จะนำมาซึ่ง การยกระดับงานไมซ์ที่มีอยู่แล้วให้เป็นมาตรฐานสากล และเพิ่มเติมงานไมซ์ที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมหลักของ พื้นที่ (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ, 2561) นอกจากนี้ เมืองไมซ์จะต้องคำนึงถึงการ จัดงานอย่างยั่งยืน (Sustainable Events) ที่มีการจัดงาน การวางแผนบริหาร และดำเนินงานตามแนวคิดการ พัฒนาเพื่อความยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม และก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวสู่ชุมชน เจ้าภาพและทุกภาคส่วน (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ, 2566) การพัฒนาเมืองไมซ์อย่าง ยั่งยืนจึงเป็นการพัฒนาเมืองที่มีต้นทุนด้านศักยภาพความพร้อมของเมือง ตลอดถึงมีการผลักดันเมืองให้จัด กิจกรรมต่าง ๆ อย่างการจัดงานอีเวนต์ ที่ช่วยสร้างเศรษฐกิจ และรายได้ให้เกิดขึ้นในเมือง (Festival Economy) ควบคู่กับการพัฒนาเมือง ด้วยแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (SDGs) ประกอบกับ การมีส่วนร่วมของคนในเมืองทุกภาคส่วน (Participation) ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดังนั้น การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืน จึงควรมีแนวทางการพัฒนาเมืองที่ชัดเจน และเป็นแนวทางที่สามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งแนวทางข้างต้นสามารถนำมาพิสูจน์ในกรณีศึกษาของจังหวัดอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งเรื่องของทำเล ที่ตั้ง มีการค้าขายแดนส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากมีศูนย์รวบรวม และกระจายสินค้าผัก และผลไม้ที่ ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีห้างสรรพสินค้า โมเดิร์นเทรดขนาดใหญ่ในการรองรับผู้ซื้อจากประเทศ เพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นลาว เวียดนาม และยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการท่องเที่ยว สามารถเดินทาง สะดวกทั้งทางเครื่องบิน ทางรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง และรถไฟ มีศักยภาพความพร้อมทางด้านที่พัก ร้านอาหาร และศูนย์การค้า มีความโดดเด่นทางด้านประวัติศาสตร์ และแหล่งอารยธรรมบ้านเชียง มีแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ประกอบกับแผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2566-2570) ในประเด็น เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด เมือง อัจฉริยะ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และไมซ์ในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง (สำนักงานจังหวัดอุดรธานี, 2566) นอกจากนี้ จังหวัดอุดรธานียังได้รับการประกาศให้เป็นเมืองไมซ์ ในปี 2563 ลำดับที่ 7 จากทั้งหมด 10 เมือง (กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต ขอนแก่น นครราชสีมา อุตรธานี สงขลา สุราษฎร์ธานี และ พิษณุโลก) (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ, 2564) และในปี 2569 จังหวัดอุดรธานี ได้รับเลือก ให้เป็นเจ้าภาพการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก เป็นงานแลนด์มาร์คอีเวนต์ครั้งแรกในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ภายใต้แนวคิด วิถีชีวิตสายน้ำและพืชพรรณ (Diversity of Life: Connecting People, Water and Plants for

Sustainable Living) ระยะเวลาจัดงานระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 – 14 มีนาคม 2570 (134 วัน) บริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำหนองแต ตำบลกุดสระ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี บนเนื้อที่ 1,030 ไร่ แบ่งเป็น พื้นน้ำ 400 ไร่ และพื้นดิน 630 ไร่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2566)

การจัดงานพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานีเป็นการจัดงานที่เกิดขึ้นครั้งแรกของภาคอีสาน ซึ่งเป็นการจัดงานในระดับนานาชาติ ที่คาดว่าจะมีผู้ร่วมงานถึง 3.6 ล้านคน และใช้งบประมาณสูงถึง 2,500 ล้านบาท (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ, 2565) ด้วยการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ เป็นการจัดงานขนาดใหญ่ ที่ใช้งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ควรได้รับการจัดการที่เหมาะสม สร้างความยั่งยืนให้กับเมืองเป็นประโยชน์ต่อสังคมและผลกระทบทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง (Pereira et al, 2021) การศึกษาแนวทางการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนจึงมีความสำคัญต่อการวางแผนและกำหนดนโยบายสำหรับจังหวัดอุดรธานี และเป็นต้นแบบให้แก่เมืองอื่นในประเทศได้ในอนาคต

ดังนั้นผู้เขียน จึงได้สนใจศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไม่ช้อย่างยั่งยืนของจังหวัดให้มีศักยภาพอีกแห่งหนึ่งของประเทศต่อไป

การพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการกระบวนการ และกลไกต่าง ๆ ในการจัดการเมือง โดยใช้แนวทางในระดับสากลประสานกับบริบทของเมือง เพื่อเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ นอกจากนั้นการจัดการเมือง จุดหมายปลายทาง ยังต้องอาศัยองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับไม่ช้อย เช่น การประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดงานไม่ช้อย การสนับสนุนการจัดกิจกรรมไม่ช้อย การลงทุนพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยการบริหารจัดการเกี่ยวกับไม่ช้อย ตลอดจนการจัดการเมืองไม่ช้อยต่อคนในพื้นที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมไปถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้เมืองไม่ช้อยเติบโต ก้าวไปข้างหน้าอย่างมีเป้าหมายและสร้าง ความยั่งยืนที่คำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างสมดุลระหว่างกันและกัน (ณฤทธิ์ เจียอาภา, 2562)

จากการทบทวนวรรณกรรม และบทความที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการศึกษาผู้เขียนสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้ง 7 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองไม่ช้อย สามารถสังเคราะห์ประเด็นการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองไม่ช้อย คือการพัฒนาเมืองไม่ช้อยให้รองรับงานประชุมและนิทรรศการได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ทำลายธรรมชาติ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้าง ความยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองไม่ช้อย เป็นปัจจัยหลักในการประเมินศักยภาพของเมืองซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่รวมถึงตัวแปรด้านความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น สภาพอากาศ สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ศูนย์ประชุม ห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง โรงแรมห้าดาว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนในด้านการบริการและการต้อนรับในการเข้าถึงสถานที่จัดงาน รวมถึงการเดินทาง และยังรวมถึงด้าน

สถานที่ตั้ง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ความปลอดภัย ราคาห้องพัก ภาพลักษณ์ของเมือง และความคุ้มค่า (จารุวรรณ สุวรรณศาสตร์, 2564)

1.2 นโยบายระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองมอซ คือการพัฒนาเมืองมอซอย่างสมดุลกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อชุมชนและสนับสนุนความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน รวมถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีของเมืองเนื่องจากทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) 13 ประการ ซึ่งมีจุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองคือ หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน หมายเหตุที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และหมายเหตุที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาพรวมของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษ มีระบบการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบในระดับชุมชนและเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13, 2566)

นอกจากนี้ การพัฒนาเมืองมอซให้มีความยั่งยืนยังมีความเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อเกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบแบบองค์รวม ที่ให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงแผนผังพัฒนาระบบบริการ เศรษฐกิจ และสังคม โดยยึดประชาชนหรือพลเมืองผู้อยู่อาศัยเป็นฐานในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีส่วนต่าง ๆ บนฐานการบริหารจัดการเมืองที่ดี โดยการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองให้มีความยั่งยืน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2566) 1) การจัดการพื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพ 2) การจัดการขยะมูลฝอย 3) การจัดการคุณภาพอากาศ 4) การจัดการน้ำ และ 5) การขยายผลการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และไม่สร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษต่อคนรุ่นหลังของเมือง โดยมีการสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ด้วยการลดพลังงาน การลดปริมาณคาร์บอน การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง การสร้างระบบนิเวศในเมือง มีการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบูรณาการความยั่งยืนในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการขนส่งคาร์บอนต่ำไปยังเมืองและสถานที่จัดงานมอซ

2. การมีส่วนร่วมของชุมชน

William (1976) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนานภิศ รัชตะวรรณ และคณะ (2561) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งหรือการดำเนินการใด ๆ อย่างมีเสรีภาพตามสิทธิและหน้าที่ของชุมชน ที่มีเป้าหมายหลักในการตอบสนองความต้องการร่วมกันของประชาชนโดยให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี และทัศนคติของบุคคลในชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมมือกันดำเนินการ ติดตามประเมินผล และร่วมรับผิดชอบหรือร่วมใช้ผลประโยชน์จากการดำเนินงานนั้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงหมายถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางความคิด การตัดสินใจ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล ในการใช้ทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ให้เกิดประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ ทั้งนี้การพัฒนาเมืองมอซให้เกิดความยั่งยืนได้นั้น ชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตลอดถึง

การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยองค์ประกอบสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน มีดังนี้ 1) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ความเป็นตัวแทนของผู้เข้าร่วมของคนในชุมชน และ 3) แรงจูงใจให้ชุมชนเข้าร่วม (Alhujran et al., 2013; Anttiroiko et al., 2013; Singh & Kiran, 2013)

นอกจากนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชนยังเป็นการเชื่อมโยงกับหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมไม้ รวมถึงธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจร้านอาหาร เป็นต้น โดยที่ผลิตภัณฑ์คือประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งตอบสนองความต้องการด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และ ให้ประโยชน์ที่สอดคล้องกัน (Xu, 2010) และเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกัน ในการถ่ายทอดความรู้เชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานจากภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกัน (Aldebert et al., 2011)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดงานไมซ์ ทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดงานไมซ์ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการจัดงานไมซ์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานไมซ์ของชุมชน และการดำเนินการจัดงานไมซ์ของชุมชนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

3. การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืน จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของอุตสาหกรรมไมซ์จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมี 2 ส่วน ดังนี้

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ได้แก่ เจ้าของงานไมซ์หรือเจ้าภาพในการจัดงานไมซ์ (Owner/initiators) คือผู้ที่ทำให้เกิดการจัดประชุม สัมมนา งานแสดงสินค้า และการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล โดยมีการกำหนดการจัดงานวัตถุประสงค์ของการจัดงาน เจ้าของงบประมาณในการจัดงาน และมีสิทธิ์ในงานไมซ์นั้น ๆ อาจจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สมาคมหรือองค์กร สถาบันการศึกษา หรือเป็นผู้จัดงานเองหรือผ่านธุรกิจการจัดงานอย่างมืออาชีพ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2554; Thailand Convention and Exhibition Bureau, 2012)

2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยอ้อม ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ บริษัทหรือธุรกิจที่ให้บริการเกี่ยวกับการขนส่ง โรงแรม ที่พักแบบโฮมสเตย์ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และอื่น ๆ (Lee & Lee, 2017; Nicolaidis, 2015; Omar et al., 2019)

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่คือผู้ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมไมซ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์ (2553) กล่าวว่าธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมไมซ์ ประกอบด้วย 1) ธุรกิจที่พัก 2) ธุรกิจบริการด้านอาหาร และ 3) ธุรกิจนำเที่ยว

นอกจากนั้นการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาเมืองไมซ์ได้อย่างยั่งยืน คือ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ที่สามารถส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมไมซ์ในพื้นที่ (Kim et al., 2022) การสนับสนุนจากภาครัฐยังมีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขันของจุดหมายปลายทางเมืองไมซ์ (Lee, 2015; Moradi et al., 2023)

ทั้งนี้การส่งเสริมอุตสาหกรรมไมซ์ของหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการส่งเสริมในหลากหลายมิติ ครอบคลุมทั้งในแง่สถานที่การจัดกิจกรรม ยุทธศาสตร์ พัฒนาเชิงระบบและกลไก สร้างความร่วมมือ ทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาค เพราะฉะนั้น ภาครัฐควรจะต้องมีนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมไมซ์ของหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง ได้แก่ 1) การพัฒนามาตรฐานการจัดการประชุมและนิทรรศการในระดับนานาชาติ 2) การยกระดับการแข่งขันการจัดการประชุมและนิทรรศการในตลาดโลก 3) การสร้างและสนับสนุนความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วยนโยบายและการดำเนินการในแต่ละภูมิภาค 4) การสนับสนุนกับองค์กรต่างๆ เชิงระบบและกลไกทั้งหน่วยงาน

ภาครัฐ ภาคเอกชน และสมาคม และ 5) การส่งเสริมและออกแบบกิจกรรมที่สามารถสร้างประสบการณ์แบบพิเศษในระดับท้องถิ่น (จิรภา สุขนวนิช, 2566)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับองค์กรธุรกิจไม่ซี มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดงานไม่ซีในพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจ และการบริการด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดงานหรือกิจกรรมไม่ซี ส่งเสริมในการจัดกิจกรรมและงานต่าง ๆ เป็นไปตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเมือง ทำให้เกิดการจัดงานไม่ซีอย่างยั่งยืนในทุกภาคส่วน ตลอดทั้งมีส่วนร่วมในการทำให้ธุรกิจไม่ซีแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. การสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ

การสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ มีความสำคัญมากในการเป็นจุดหมายปลายทางของนักเดินทางไม่ซี การสร้างการรับรู้เป็นการนำศักยภาพความพร้อมที่มีของเมือง ตลอดถึงการนำอัตลักษณ์ความโดดเด่น มาสร้างเป็นแบรนด์ของเมืองเพื่อให้เกิดความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นตัวตน ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองผ่านการรับรู้ Solomon (1990) ได้อธิบายเกี่ยวกับการรับรู้ว่า การรับรู้จะเกิดขึ้นโดยที่มีสิ่งมากระตุ้น ทางความรู้สึกต่าง ๆ ได้แก่ ภาพ เสียง กลิ่น รส ลักษณะพื้นผิว โดยจัดว่าเป็นสิ่งกระตุ้นภายนอก ในกรณีที่เป็นสิ่งกระตุ้นทางด้านการตลาดจะหมายถึง ผลิตภัณฑ์ บริการ การสื่อสารทางการตลาดต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

การสร้างการรับรู้ในการจัดงานอีเวนต์นานาชาติอย่างยั่งยืน เป็นการจัดการกิจกรรมพิเศษ ที่มีการวางแผนกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ด้วยการทำให้กลุ่มคนมารวมตัวกัน เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ และความรู้ร่วมกัน ในการสร้างความสอดคล้องกับเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยเจ้าภาพจัดงานต้องมีศักยภาพความพร้อมของเมืองเพื่อรองรับผู้ชมงานจากทั่วโลก โดยการจัดงานดังกล่าวอาจเป็นการจัดงานที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว หรือ เกิดขึ้นบ่อย ๆ ภายในระยะเวลาที่จำกัด เปิดโอกาสให้แขกผู้เข้าร่วมงานได้รับประสบการณ์ทางันทนาการและสังคม ที่เหนือกว่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกวัน (Jago & Shaw, 1998)

การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในเชิงบวกและเชิงลบในระดับท้องถิ่นและในวงกว้าง และในระดับของผลกระทบขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดของงานอีเวนต์ ผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงานก็ตระหนักถึงผลกระทบของงานอีเวนต์ในมิติที่กว้างขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดงานสร้างผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด ขณะเดียวกันก็สร้างผลประโยชน์ในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุดจึงเกิดอีเวนต์สีเขียว หรืออีเวนต์รักษ์โลก (Green Event) เป็นการออกแบบการจัดงานอีเวนต์เพื่อลดผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อม และมีศักยภาพเอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม (Holmes et al., 2015)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ เป็นการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดงานไม่ซี มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่กับการจัดงานไม่ซี และการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของเมือง สภาพแวดล้อมของเมือง และความสะดวกในการเข้าสู่เมืองหรือสถานที่จัดงาน รวมถึงมีการจัดการความเสี่ยงในการยกเลิกการจัดงาน ความปลอดภัยของเมือง รวมถึงการคำนึงถึงผลกระทบเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อม

5. อัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด

การมีอัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด สามารถนำไปสู่การเป็นจุดหมายปลายทางอย่างยั่งยืนของนักเดินทางไม่ซีทั่วโลกได้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับแบรนด์ จุดหมายปลายทางที่เป็นเอกลักษณ์ (Aitken, 2002) ซึ่งการเป็นเมืองไม่ซีที่มีความยั่งยืน มีองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดคุณค่าของอุตสาหกรรมไม่ซี 3 ประการคือ ประการ

แรก ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเมืองไมซ์โดยตรง ได้แก่ ปริมาณการค้าที่เพิ่มขึ้น การมีบทบาทสำคัญในการมีเงินตราต่างประเทศเข้ามา และการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ ประการที่สอง ผลกระทบที่เกิดทางอ้อมนำมาซึ่งการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น เช่น ภายในโรงแรม การจัดจำหน่าย และการท่องเที่ยว ประการที่สาม ผลกระทบที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ การยกระดับแบรนด์ระดับนานาชาติหรือระดับเมือง และการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ๆ (Korea National Tourism Organization, 2019) ด้วยเหตุนี้จึงควรให้ความสำคัญอย่างมากต่อการมีกลยุทธ์ที่สร้างความยั่งยืนด้วยการมีอัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด และการมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมของจุดหมายปลายทาง (Presbury & Edwards, 2005)

การจัดงานไมซ์ที่สร้างอัตลักษณ์และได้รับการยอมรับทั่วโลก เช่น งาน CES (Consumer Electronics Show) ในลาสเวกัส ประเทศสหรัฐอเมริกา และงาน MWC (Mobile World Congress) ในเมืองบาเซโลนา ประเทศสเปน ได้สร้างความสำเร็จที่ยั่งยืนด้วยเอกลักษณ์ของแบรนด์ที่เข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม งานไมซ์จำนวนมากล้มเหลวในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืนและหายไปจากตลาด (Lim, 2016) อัตลักษณ์ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการสร้างสภาพแวดล้อมของตลาดที่ยั่งยืนในธุรกิจ (Balmer, 2008) ปัจจัยสำคัญในการสร้างการตลาดที่ยั่งยืนคือบุคคลที่อยู่ในธุรกิจ และการบรรลุเป้าหมายเดียวกัน หากผู้ประกอบการ ร้านค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดอยู่ใกล้กัน สถานที่จัดงานไมซ์มีเป้าหมายและอัตลักษณ์ที่คล้ายคลึงกัน และหากงานไมซ์ได้รับการจัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของอัตลักษณ์ที่เข้มแข็ง ผู้เข้าร่วมงานทุกคนก็จะได้รับแรงบันดาลใจในการปรับปรุงพัฒนาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมเมืองไมซ์ นอกจากนี้คนในพื้นที่จะต้องแบ่งปันอัตลักษณ์ร่วมกัน และเป้าหมายที่คล้ายกันจะเพิ่มประสิทธิภาพในกิจกรรมการจัดงานไมซ์ และกิจกรรมการให้บริการ (Lim, 2016)

นอกจากนั้นการประมาณการของคนในพื้นที่ที่เชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีผลต่อความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมไมซ์ และยังมีผลต่อความสำเร็จของการจัดงานไมซ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Kim & Lee (2012) กล่าวว่า การรับรู้ถึงแบรนด์และภาพลักษณ์ของเมืองไมซ์มีผลเชิงบวกต่ออุตสาหกรรมไมซ์ โดยการจัดการแบรนด์นับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้า และส่งผลโดยตรงต่อการสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกและความแตกต่างของแบรนด์สำหรับสถานที่จัดงาน เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสถานที่และเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมเมืองไมซ์ที่ยั่งยืนด้วยคนในพื้นที่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์ในการรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการพัฒนาเมืองไมซ์ที่ยั่งยืน

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า อัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด เป็นการสร้างอัตลักษณ์ของเมืองให้มีความเหมาะสมกับการจัดงานไมซ์ มีการสร้างความสม่ำเสมอในการระบุตัวตนของเมือง ด้วยการเห็นคุณค่าของตนเอง และช่วยกันพัฒนาอัตลักษณ์ของเมือง และคนในพื้นที่ที่มีเป้าหมายการแสดงอัตลักษณ์ของเมืองที่คล้ายกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกิจกรรมการจัดงานไมซ์ ตลอดจนเมืองมีทุนวัฒนธรรมที่โดดเด่นอย่างสร้างสรรค์

6. ความพร้อมของสถานที่

การพัฒนาเมืองไมซ์อย่างยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการมีสถานที่ที่สามารถรองรับนักเดินทางไมซ์ได้ทั่วโลก ด้วยการจัดงานอีเวนต์นานาชาติเป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคบริการและการท่องเที่ยวอย่างเข้มแข็ง โดยมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม (Alanazeh et al., 2019) ขนาดผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากอุตสาหกรรมมีขนาดกว้าง เนื่องจากส่วนสำคัญอื่น ๆ ของการท่องเที่ยวและบริการ เช่น ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การขนส่ง ตัวแทนท่องเที่ยวในท้องถิ่น ร้านค้าปลีก และสถานประกอบการอื่น ๆ ได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมไมซ์ในพื้นที่ (Elston & Draper, 2012)

การเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจของจุดหมายปลายทาง เมืองไมซ์จึงต้องลงทุนในการสร้างสถานที่จัดงานและการประชุม หรือสถานที่จัดงานและการประชุมที่สร้างขึ้น

โดยเฉพาะ เนื่องจากการเป็นการลงทุนทางการเงินเป็นจำนวนมากในสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมี อย่างไรก็ตามเมื่อการเติบโตของตลาดการบริการและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การแข่งขันในจุดหมายปลายทางที่แตกต่างกันเข้มข้นมากขึ้น จุดหมายปลายทางทั่วโลกต่างแข่งขันกันเพื่อเลือกเป็นสถานที่สำหรับจัดงานประเภทต่าง ๆ เช่น การประชุม การเดินทางเพื่อเป็นรางวัล การจัดนิทรรศการ และการประชุมนานาชาติ (Dipietro et al., 2008) ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเข้าใจลักษณะของสถานที่และคุณลักษณะเฉพาะที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้จัดงาน และความตั้งใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม (Wu & Weber, 2005)

การเป็นจุดหมายปลายทางไม่ใช่ว่าจะง่ายเข้ามามีบทบาทอย่างรวดเร็วด้วยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรับประโยชน์จากธุรกิจดังกล่าว การได้รับและรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันในสภาพแวดล้อมเมืองไม่ชั้ถือเป็นสิ่งสำคัญ เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวจุดหมายปลายทางไมซ์ และนักการตลาดจะต้องตระหนักถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของจุดหมายปลายทางของตน เพื่อให้สามารถเตรียมและใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสมได้ การทำความเข้าใจว่าคุณลักษณะใดของจุดหมายปลายทางและศูนย์การประชุมและนิทรรศการที่มีอิทธิพลต่อผู้จัดงาน และการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่สุด (Crouch et al., 2019) โดยคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของจุดหมายปลายทางอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานที่ (Fenich & Bordelon, 2008) ซึ่งผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องให้ความสำคัญต่อความพร้อมของสถานที่จัดงาน ได้แก่ ความพร้อมของห้องพัก คุณภาพการบริการของโรงแรม ความปลอดภัย ความสะอาด ความน่าดึงดูดใจ ขนาดห้องประชุม ตำแหน่งของห้อง ค่าใช้จ่าย ภาพและเสียงที่ทันสมัย ระบบสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความบันเทิง สภาพอากาศ แสงสว่างที่สวยงาม และการสนับสนุนการส่งเสริมการขาย (Fenich, 2002)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความพร้อมของสถานที่ หมายถึงสถานที่จัดงานไมซ์ที่ได้มาตรฐานในการจัดงาน มีความแตกต่าง และมีให้เลือกมากมายหลากหลายขนาดตามความต้องการของผู้จัดงาน มีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ที่จัดงานอย่างมีมาตรฐาน และมีการบริการในสถานที่จัดงานไมซ์มีมาตรฐานอย่างมืออาชีพ

7. การสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล

การสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล (Festival Economy) คือ การจัดงานเทศกาลที่สามารถสร้างงานกระจายรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจ ให้กับเมืองตลอดถึงคนในพื้นที่ เป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของเมือง เช่น งานเทศกาลดนตรี งานเทศกาลอาหาร งานเทศกาลวัฒนธรรม ซึ่งมีศักยภาพดึงดูดนักท่องเที่ยว กระตุ้นการใช้จ่าย ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างรายได้ให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่น นอกจากนี้การพัฒนาเมืองด้วยการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ ยังต้องมีการสร้างโปรแกรมเมืองขึ้นมาซึ่งถือว่ามีมีความสำคัญ หรือการแสดงผลงานของกิจกรรมสามารถส่งผลกระทบต่อตลาดและการสร้างแบรนด์ของเมือง เทศกาลยังดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายสูงกว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่ตายตัว ซึ่งแสดงว่าเทศกาลมีผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจ (Antchak et al., 2019)

การคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมเชื่อมโยงกับเทศกาล ทำให้เมืองได้มีการพัฒนา เมืองที่มีความสำคัญ หรือรวมเทศกาลวัฒนธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญของการแสดงผลงานกิจกรรม (Richards & Palmer, 2010) การสร้างสรรค์เศรษฐกิจของเมืองจำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ของเมือง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการแสดงภาพลักษณ์ที่น่าสนใจของเมืองคือวัฒนธรรมของเมือง (Hawary, 2018)

การจัดงานเทศกาลนานาชาติ ยังเป็นการเพิ่มการค้าผ่านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ สนับสนุนเครือข่ายธุรกิจและวิชาชีพ ดึงดูดนักลงทุนโดยการส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมือง เกิดการฟื้นฟู ขยายตัว และการเติบโตของการเป็นจุดหมายปลายทางไมซ์ในระดับสากล (Natalia, 2017) นอกจากนี้การสร้างเศรษฐกิจ

ด้วยงานเทศกาล เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ผลักดันให้ประเทศเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดงานและเทศกาลนานาชาติ ทั้งนี้จำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพของเมือง โครงสร้างพื้นฐาน และบุคลากร (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุม และนิทรรศการ, 2567)

การจัดงานเทศกาลที่สร้างความยั่งยืนในรูปของการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการเมืองที่ครอบคลุมการอนุรักษ์แบบบูรณาการ ซึ่งรวมถึงรูปแบบใหม่สำหรับการอนุรักษ์และจัดการเมืองในการอนุรักษ์มรดกเมืองตามมุมมองการจัดการเมืองแบบบูรณาการที่สามารถบูรณาการทั้งสามมิติของการพัฒนาที่ยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม) สามารถมองได้ว่าเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองในสภาพแวดล้อมประวัติศาสตร์ของเมือง (Zainab & Assmaa, 2017) ด้วยเหตุนี้ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาลจึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความรู้สึกถึงเอกลักษณ์ที่รับประกันด้วยชุมชนในการรักษาไว้ เช่น เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ องค์กรประกอบ แหล่งกำเนิดความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี (Mohammed & Saba, 2021)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล เป็นการส่งเสริมการจัดงานไม่ซ้ำด้วยความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของงานอีเวนต์ และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมความร่วมมือเครือข่ายธุรกิจไมซ์ ธุรกิจบริการท่องเที่ยว และการลงทุนในพื้นที่ มีการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของเมืองเพื่อดึงดูดการลงทุนใหม่ ๆ ส่งเสริมให้เมืองเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดงาน เพื่อเพิ่มการค้าในระดับภูมิภาค ตลอดถึงเมืองมีการเพิ่มขีดความสามารถให้ธุรกิจบริการอื่นๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่

บทสรุป

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการพัฒนาเมืองไม่ซ้ำอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี โดยผู้เขียนได้สังเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 2) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) ด้านการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ 5) ด้านอัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด 6) ด้านความพร้อมของสถานที่ และ 7) ด้านการสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล

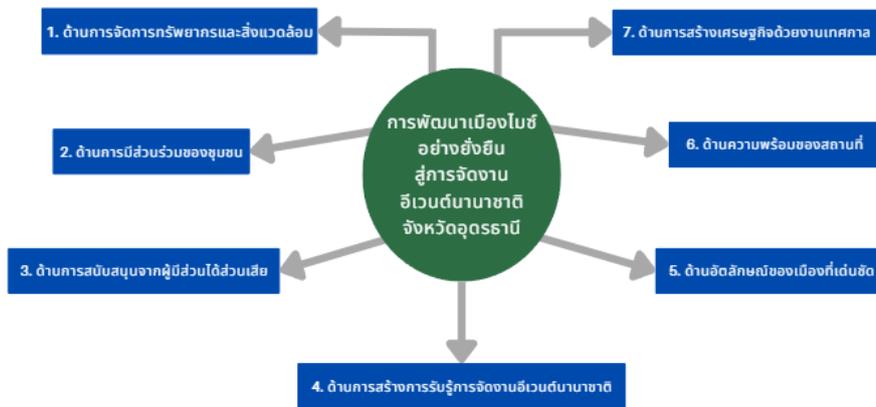
จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองไม่ซ้ำอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี ข้างต้น ผู้เขียนขอเสนอความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs (Sustainable Development Goals: SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การแก้ไขปัญหาความยากจน 2) การแก้ไขปัญหาด้านอาหาร 3) การสร้างหลักประกันสุขภาพที่ดี 4) การศึกษาที่มีคุณภาพ 5) ความเสมอภาคระหว่างเพศและบทบาทสตรี 6) น้ำสะอาดและสุขาภิบาล 7) พลังงานสะอาด 8) การสร้างงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจ 9) นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน 10) การลดความไม่เสมอภาค 11) ชุมชนและเมืองที่ยั่งยืน 12) การบริโภคอย่างรับผิดชอบ 13) การปกป้องโลก 14) การอนุรักษ์ทางทะเล 15) การอนุรักษ์ทางบก 16) ความสงบสุขและความยุติธรรม และ 17) ความร่วมมือ

โดยสามารถสรุปองค์ประกอบ ทั้ง 7 ด้าน ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs 17 เป้าหมาย ดังนี้

1. ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 6, 7, 12, 13, 14 และ 15)
2. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 1, 2, 3 และ 16)
3. ด้านการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16 และ 17)
4. ด้านการสร้างการรับรู้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 8 และ 11)

5. ด้านอัตลักษณ์ของเมืองที่เด่นชัด (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 10, 11 และ 16)
6. ด้านความพร้อมของสถานที่ (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 6, 7, 8, 9, 11 และ 12)
7. ด้านการสร้างเศรษฐกิจด้วยงานเทศกาล (สอดคล้องกับ SDG ข้อ 8, 9, 11 และ 17)

ผู้เขียนจึงขอนำเสนอรูปแบบแนวทางใหม่ในการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 7 ด้าน ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี

กล่าวโดยสรุปคือ องค์ประกอบทั้ง 7 ด้านข้างต้น สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการจัดงานอีเวนต์นานาชาติ จังหวัดอุดรธานี โดยจังหวัดสามารถนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนของจังหวัด บนพื้นฐานการพัฒนาที่สร้างความยั่งยืนให้กับเมือง เพื่อเป็นการสร้างจุดหมายปลายทางไม่ช้อย่างยั่งยืน สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน สร้างความมั่นคงให้กับทรัพยากรไม่ช้อย่างยั่งยืน ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นให้ผู้มีโอกาสเป็นลูกค้าในระดับนานาชาติ ทั้งนี้การจัดงานอีเวนต์นานาชาติ ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม และผลกระทบในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เมืองเป็นจุดหมายปลายทางการจัดงานอีเวนต์นานาชาติที่สร้างความยั่งยืน เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนของจังหวัดได้

การพัฒนาอุตสาหกรรมไม่ช้อย่างยั่งยืนของจังหวัดจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยยกระดับศักยภาพด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และภาพลักษณ์ของเมืองในระดับภูมิภาคและนานาชาติ อย่างไรก็ตาม กระบวนการพัฒนานี้มิได้ปราศจากอุปสรรค หากแต่ต้องเผชิญกับความท้าทายในหลายมิติ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ประการแรก คือความท้าทายด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก จังหวัดยังมีข้อจำกัดในด้านสถานที่จัดงาน ศูนย์ประชุม โรงแรม รวมทั้งระบบคมนาคม ซึ่งยังไม่สามารถรองรับความต้องการของงานระดับนานาชาติได้อย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานสากล และออกแบบโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาไม่ช้อย่างยั่งยืน ประการที่สอง คือความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน เนื่องจากการจัดงานไม่ช้อย่างยั่งยืนย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านปริมาณขยะ น้ำเสีย และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ การจัดการผลกระทบเหล่านี้จึงต้องอาศัยกลไกที่รอบคอบ และสอดคล้องกับมาตรการด้านความยั่งยืน เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเมืองกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ประการที่สาม คือความท้าทายด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เนื่องจากความสำเร็จของเมืองไม่ช้อย่างยั่งยืนไม่อาจพึ่งพาเพียงภาครัฐหรือภาคธุรกิจ

หากแต่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ การสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากชุมชนจะช่วยลดความขัดแย้งทางสังคม อีกทั้งยังสามารถสร้างบทบาทให้ชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการต้อนรับและถ่ายทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเมืองสู่ผู้มาเยือนได้อย่างโดดเด่น ประการที่สี่ คือความท้าทายด้านบุคลากรและทักษะด้านไอซี ปัจจุบันจังหวัดยังประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ และทักษะในการจัดงานระดับนานาชาติ โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา ความเข้าใจวัฒนธรรมสากล และการบริการตามมาตรฐานสากล ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพบุคลากรจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในระยะยาว ประการที่ห้า คือความท้าทายด้านการแข่งขันกับเมืองไอซีอื่น ๆ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ และขอนแก่น ซึ่งมีศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานและประสบการณ์ในการจัดงานมากกว่า จังหวัดจึงจำเป็นต้องสร้างอัตลักษณ์เฉพาะของตนเอง เช่น มรดกทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ รวมทั้งความได้เปรียบเชิงพื้นที่ในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างความแตกต่างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประการที่หก คือความท้าทายด้านงบประมาณและการลงทุน เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถรองรับได้อย่างเพียงพอ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชน และสร้างกลไกความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และประการสุดท้าย คือความท้าทายจากปัจจัยภายนอก อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง ภัยพิบัติ โรคระบาด หรือสภาพอากาศสุดขั้ว ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมไอซีและความเชื่อมั่นของผู้จัดงาน การวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และการปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรการสากลด้านการจัดงานอย่างยั่งยืน จึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้

จึงกล่าวสรุปได้ว่า ความท้าทายในการพัฒนาเมืองไอซีอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุดรธานีมีความหลากหลายและซับซ้อน ครอบคลุมตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชน บุคลากร การแข่งขัน การลงทุน ไปจนถึงปัจจัยภายนอก หากสามารถบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและกำหนดกลยุทธ์ นโยบายแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลได้อย่างเหมาะสม จังหวัดอุดรธานีย่อมมีศักยภาพก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางไอซีที่สำคัญในภูมิภาคได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไอซี ควรผลักดันให้มีการพัฒนาเมืองไอซีอย่างยั่งยืนอย่างจริงจัง
2. การร่วมมือกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่เพิ่มขึ้น ในการพัฒนาเมืองไอซีอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับการจัดการอีเวนต์นานาชาติ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมไอซีของประเทศ
3. การมีแนวทางหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองไอซีอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับการจัดการอีเวนต์นานาชาติ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพ และข้อได้เปรียบทางการแข่งขันที่สร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมไอซีได้อย่างแท้จริง
4. การพัฒนาเมืองไอซีอย่างยั่งยืนเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดการสิ่งแวดล้อมจากการจัดงาน รวมถึงความจำเป็นในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะตามมาตรฐานสากล อีกทั้งยังต้องแข่งขันกับเมืองไอซีอื่น ๆ ที่มีความพร้อมมากกว่า พร้อมทั้งเผชิญกับปัญหาด้านงบประมาณและความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอก ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน รวมถึงการสร้างการยอมรับ

จากคนในพื้นที่ แนวทางรับมือจึงเป็นการสร้างความร่วมมือแบบมีส่วนร่วมระหว่างทุกภาคส่วน จัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยการลงทุนจากหลากหลายแหล่ง และสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนามีความสมดุลและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม. (2566). **คู่มือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน**. กลุ่มส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองยั่งยืน, จาก <https://pattani.mnre.go.th/th/information/more/1784>
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2566). **ไทยพร้อมเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569**. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.moac.go.th/news-preview-441991792898>
- จิรภา สุขนวนิช. (2566). นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมไมซ์ของหน่วยงานภาครัฐ. ใน **รายงานการประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 16 วันที่ 31 มีนาคม 2566**, หน้า 96-109. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จารุวรรณ สุวรรณ. (2564). **นวัตกรรมบริการภาครัฐเพื่อพัฒนาเมืองให้มีศักยภาพในการแข่งขันอุตสาหกรรมไมซ์**. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2566, จาก <https://cgi/viewcontent.cgi?article=6183&context=chulaetd>
- ณฤทธิ์ เจียอาภา. (2562). **How to Turn Risks into Opportunities in the Disruptive Era**. EET. สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2567, จาก <http://www.setsustainability.com/libraries/789/item/-2>
- ธันวดี สุขสำโรจน์, ชีระวิทย์ รัตนพันธ์ และวิริยะ เตชะรุ่งโรจน์. (2561). **โครงการการศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืนผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม กรณีศึกษาเมืองศาลายา จังหวัดนครปฐม**. รายงานการวิจัยเมืองยั่งยืนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณสุข, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2554). **ธุรกิจไมซ์ (MICE BUSINESS)**. นนทบุรี: เพ็ชรน้ำหลวงพรินติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-2570)**. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2566, จาก <http://nscr.nesdc.go.th/nesdp>.
- พิมพ์พรณ สุจารินพงศ์. (2553). **การจัดนำเที่ยว**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รัถยานภิศ รัชตะวรรณ, ธมลวรรณ แก้วกระจก, วรรณรัตน์ จงเขตกิจ, ปิยะพร พรหมแก้ว, ดาลีมา สำแดงสาร, และดลปัทฏ์ ทรงเลิศ. (2561). **กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 11(1), 231-238.**
- สำนักงานจังหวัดอุดรธานี. (2566). **แผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2566-2570)**. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2567, จาก https://www.nesdc.go.th/download/Plan13/Doc/Plan13_Final.pdf
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2568). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570**. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2568, จาก https://www.nesdc.go.th/download/Plan13/Doc/Plan13_DraftFinal.pdf

- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ. (2561). รายงานงบประมาณประจำปี 2561. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.businesseventsthailand.com/files/annual-reports/TCEB-AR2018-JULY07.pdf>
- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ. (2564). **หลักเกณฑ์การประเมินเมืองเพื่อเป็นเมืองไมซ์ที่ดี**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2566, จาก <https://elibrary.tceb.or.th/getattachment/3494941c-229e-480e-ba81-ae96b71a3aad/6243.aspx>
- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ. (2565). **ประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้จัดงานพีชสวนโลก ปี 2569 ที่อุดรธานี**. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2566, จาก <https://www.businesseventsthailand.com/th/press-media/news-press-release/detail/1386>
- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ. (2566). **คู่มือการจัดงานอย่างยั่งยืน**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2566, จาก [https://www.micecapabilities.com/mice/uploads/attachments/Thailand_Sustainable_Events_Guide_\(TH\).pdf](https://www.micecapabilities.com/mice/uploads/attachments/Thailand_Sustainable_Events_Guide_(TH).pdf)
- สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ. (2567). **Festival Economy สร้างเสริมเศรษฐกิจไทยด้วยงานเทศกาล**. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2567, จาก <https://intelligence.businesseventsthailand.com/en/blog/festival-economy>
- Aitken, J. (2002). The role of events in the promotion of cities. In *Proceedings of the International Conference-Events and Place Making July 10-16, 2002*, pp. 3-7. Sydney: Australia.
- Alananzeh, O., Albadarneh, M., Almkhadmeh, A., & Jawabreh, O. (2019). Factors influencing MICE tourism stakeholders' decision making: The case of Aqaba in Jordan. *Journal of Convention and Event Tourism*, *20(1)*, 24-43.
- Aldebert, B., Dang, R. J., & Longhi, C. (2011). Innovation in the tourism industry: The Case of Tourism. *Tourism Management*, *32(5)*, 1204-1213.
- Alhujran, O., Aloudat, A., & Altarawneh, I. (2013). Factors Influencing Citizen Adoption of EGovernment in Developing Countries: The Case of Jordan. *International Journal of Technology and Human Interaction*, *9(2)*, 1-19.
- Anttiroiko, V., Valkama, P., & Bailey, S. J. (2013). Smart Cities in the New Service Economy: Building Platforms for Smart Services. *AI and Society*, *29(3)*, 323-334.
- Antchak, V., Ziakas, V., & Getz, D. (2019). **Event Portfolio Management: Theory and methods for event management and tourism**. Retrieved May 20, 2024, from <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5825855>.
- Balmer, J. M. (2008). Identity based views of the corporation: Insights from corporate identity, organizational identity, social identity, visual identity, corporate brand identity and corporate image. *European Journal of Marketing*, *42(9-10)*, 879-906.

- Crouch, G. I., Del, C. G., & Perdue, R. R. (2019). **International convention tourism: A choice modelling experiment of host city competition**. Retrieved May 30, 2024, from <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0261517718302371>
- Dipietro, R. B., Breiter, D., Rompf, P., & Godlewska, M. (2008). An exploratory study of differences among meeting and exhibition planners in their destination selection criteria. **Journal Convent Event Tour, 9(4)**, 258–276.
- Elston, K., & Draper, J. (2012). A Review of Meeting Planner Site Selection Criteria Research. **Journal of Convention and Event Tourism, 13(3)**, 203–220.
- Fenich, G. G. (2002). **Convention center ownership and management: The case of the United States**. Retrieved May 16, 2024, from https://www.researchgate.net/publication/279511818_Convention_Tourism_international_research_and_industry_perspectives.
- Fenich, G. G., & Bordelon, B. M. (2008). Is there an optimal type of ownership and organizational structure when developing convention and entertainment facilities. **Journal of Convention and Event Tourism, 9(3)**, 182–198.
- Holmes, K., Hughes, M., Mair, J., & Carlsen, J. (2015). **Events and sustainability**. London & New York: Routledge.
- Hawary, M. E. D. (2018). Urban observatories and their role in managing the spatial development of areas of historical value, Policies and Programs. **Internationals scientific journal in architecture engineering and technology, 1(1)**, 15.
- Kim, I., Choi, S., Kim, D., & Choi, N. (2022). How long do regional MICE events survive? The case of Busan, Korea. **Journal of Tourism Research, 27(8)**, 807–822.
- Kim, S., & Lee, J. (2012). E-Participation Transparency and Trust in Local Government. **Public Administration Review, 72(6)**, 819–828.
- Korea National Tourism Organization. (2019). **The Economic Impact of Korea MICE Industry**. Retrieved June 16, 2024, from <https://english.seoul.go.kr/policy/culture-tourism-ord/raising-competitiveness-in-tourism-mice-industry/>
- Jago, L. K., & Shaw, R. N. (1998). Special Events: A Conceptual and Definitional Framework. **Festival Management and Event Tourism, 5(1-2)**, 21-32.
- Lee, H., & Lee, J. S. (2017). An exploratory study of factors that exhibition organizers look for when selecting convention and exhibition centers. **Journal of Travel and Tourism Marketing 2017, 34(3)**, 1-17.
- Lee, S. (2015). Research note: Quality of government and tourism destination competitiveness. **Tourism Economics, 21(4)**, 881–888.
- Lim, W. M. (2016). A blueprint for sustainability marketing: Defining its conceptual boundaries for progress. **Marketing Theory, 16(2)**, 232–249.
-

- Moradi, E., Ehsani, M., Saffari, M., & Norouzi, R. (2023) How can destination competitiveness play an essential role in small island sports tourism development Integrated ISM-MICMAC modelling of key factors. **The Journal of Hospitality and Tourism Insights**, **6(3)**, 1222–1252.
- Mohammed, A. K. A. G., & Saba, J. N. A. K. (2021). Black and Red Urban Spaces; Crime and Terrorism. **Turkish Journal of Computer and Mathematics Education**, **12(12)**, 4437-4451.
- Natalia, S. (2017). The internationalization of the Meetings Incentives Conventions and Exhibitions (MICE) industry: Its influences on the actors in the tourism business activity. **Journal of Economics and Management**, **27(1)**, 1732-1948.
- Nicolaidis, A. (2015). **Tourism Stakeholder Theory in practice: instrumental business grounds fundamental normative demands or a descriptive application**. Retrieved March 1, 2024, from <https://uir.unisa.ac.za/handle/10500/20642>
- Omar, A., Mohammad. A. B., Ahmad, A. M., & Omar, A. A. J. (2019). Factors influencing MICE tourism stakeholders decision making: The case of Aqaba in Jordan. **Journal of Convention and Event Tourism**, **20(1)**, 24-43.
- Pereira, L., Jeronimo, C., Sempiterno, M., Lopes D. C., R., Dias, A., & Antonio, N. (2021). Events and festivals contribution for local sustainability. **Sustainability**, **13(3)**, 1520.
- Presbury, R. & Edwards, D. (2005). Incorporating sustainability in meetings and event management education. **Int. Journal Event Management**, **1(1)**, 30–45.
- Richards, G., & Palmer, R. (2010). **Eventful cities: Cultural management and urban revitalization**. **Routledge**. Retrieved March 10, 2024, from https://www.researchgate.net/publication/254786282_Eventful_Cities_Cultural_Management_and_Urban_Revitalisation
- Singh, K., & Kiran, A. (2013). E-Governance Success Factors: an Analysis of E-Governance Initiatives of Ten Major States of India. **International Journal of Public Sector Management**, **26(4)**, 320–336.
- Solomon, M. R. (1990). **Consumer Behavior**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2012). **TCEB's 5-Year (2012-2016) Master Plan Report**. Retrieved March 12, 2024, from https://www.businesseventsthailand.com/files/annual-reports/TCEB_Annual_Report_2012.pdf
- William, E. (1976). Electoral Participation in a Low Stimulus Election. **Rural Development**, **4(1)**, 111-124.
- Wu, A. & Weber, K. (2005). Convention center facilities, attributes and services: The delegates' perspective. Asia Pacific. **Journal of Tourism Research**, **10(4)**, 399–410.
- Xu, J. B. (2010). Perceptions of tourism products. **Tourism Management**, **31(5)**, 607-610.

Zainab, H. R., & Assmaa, M. A. M. (2017). **Factors affected trends of Contemporary Mosques Architecture**, Retrieved March 20, 2023, from <https://www.iasj.net/iasj/download/713dee4917b26337>.